

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HÒA

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài: **Những Người Lao Động Việt-Nam Trong Một Đồn Điền Cao-Su Của Pháp, Cuối Những Năm 1800!** được đồng hương **Huỳnh H. Hiền** sưu tầm gửi về đóng góp trên diễn đàn Hội. Hội chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời. **Trân trọng.**

NHỮNG NGƯỜI LAO ĐỘNG VIỆT-NAM TRONG MỘT ĐỒN ĐIỀN CAO-SU CỦA PHÁP, CUỐI NHỮNG NĂM 1800!

Công nhân đồn điền ở Đông-Dương Thuộc Địa Pháp được gọi là “cu-li”, một thuật ngữ xúc phạm người lao động Châu-Á. Họ làm

việc nhiều giờ trong điều kiện suy nhược với đồng lương ít ỏi một cách đáng thương. Một số được trả bằng gạo chứ không phải bằng tiền. Ngày làm việc có thể kéo dài tới 15 giờ, không nghỉ giải lao hoặc không có đủ thức ăn và nước ngọt. Luật Thuộc Địa của Pháp cấm nhục hình, nhưng nhiều quan chức và giám thị vẫn sử dụng nó, đánh đập những người lao động chậm chạp hoặc miễn cưỡng.

Suy dinh dưỡng, kiệt lý và sốt rét hoành hành trên các đồn điền, đặc biệt là những đồn điền sản xuất cao-su. Không có gì lạ khi các đồn điền có vài công nhân chết trong một ngày.

Điều kiện đặc biệt tồi tệ tại các đồn điền thuộc sở hữu của nhà sản xuất lốp xe Pháp Michelin. Trong 20 năm giữa hai cuộc chiến tranh thế giới, một đồn điền thuộc sở hữu của Michelin đã ghi nhận 17 ngàn người chết. Nông dân Việt-Nam ở lại bên ngoài đồn điền phải chịu cảnh hành xác, hoặc lao động không được trả công.

Được ban hành vào năm 1901, nghĩa vụ quân sự yêu cầu nam nông dân ở độ tuổi trưởng thành phải làm việc 30 ngày không công tại các toà nhà chính phủ, đường xá, đập và các cơ sở hạ tầng khác.

Khai thác và chuyển đổi nền kinh tế Việt-Nam cần có sự hỗ trợ đáng kể của địa phương. Pháp chưa bao giờ có sự hiện diện quân sự lớn ở Đông-Dương (chỉ có 11 ngàn quân Pháp ở đó vào năm 1900) cũng như không có đủ người Pháp để đích thân quản lý quá trình chuyển đổi này. Thay vào đó, người Pháp dựa vào một số ít quan chức và quan lại địa phương.

Bị những người dân địa phương được gọi là phản quốc, những người Việt-Nam này ủng hộ chế độ thực dân bằng cách cộng tác

với người Pháp. Họ thường giữ các vị trí có thẩm quyền trong chính quyền địa phương, các doanh nghiệp hoặc tổ chức kinh tế, như Banque de l'Indochine (Ngân Hàng Đông-Dương, Pháp Quốc). Họ làm điều này vì lý do tư lợi hoặc vì họ có quan điểm Francophile (thân Pháp).

Các nhà tuyên truyền người Pháp đã nêu ra những cộng tác viên này như một ví dụ về sứ mệnh văn minh hoá mang lại lợi ích cho người dân Việt-Nam. Một số cộng tác viên được học bổng du học tại Pháp; một số thậm chí còn nhận được quốc tịch Pháp. Có lẽ, người cộng tác nổi tiếng nhất là Bảo Đại, vị hoàng đế cuối cùng của nhà Nguyễn (trị vì 1926-1945). Bảo Đại được đào tạo tại Paris' Lycee Condorcet và trở thành một người Pháp suốt đời.

Hữu-Hiền - Canada

Tài Liệu: FRENCH COLONIALISM IN VIETNAM

Citation Information

Title: "French Colonisation in Vietnam"

Authors: Jennifer Llewellyn, Jim Southey, Steve Thompson.